

РЕШЕНИЕ

№ 1733

гр. София, 18.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 6 състав,
в публично заседание на 14.12.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Бороджиева

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова и при участието на прокурора Мария Малинова, като разгледа дело номер **12469** по описа за **2018** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203 и сл. АПК, вр. с чл.1 от ЗОДОВ.

Образувано е по иск на Е. Д. М., ЕГН [ЕГН], изтърпяващ наказание „лишаване от свобода“ в Затвора [населено място], срещу Главна дирекция "Охрана" /ГДО/, за присъждане на обезщетение за вреди в размер на 15 000 лв. и лихва, за това, че на 22.05.2018 г., когато имал ден за запознаване с материалите по дело пред Апелативен специализиран наказателен съд (АСНС), служителите на ГД“Охрана“ вместо да го закарат в този съд, го конвоирали в СГС в 9 ч., с което го лишили от време и възможност да се запознае с делото и да си подготви защита.

В исковата молба се сочи, че лишаването на ищеца от възможност да се запознае с делото на АСНС на датата 22.05.2018 г. е в нарушение на ЕКПЧ, Хартата на ЕС, МПГПП и ДФЕС и чл.392 от ЗСВ. Направено е искане за събиране на доказателства, съставляващи всички документи на ГД "Охрана" и разпореждане от 09.05.2018г. по ВНОХД 102/2018г. на АСНС.

С уточнителна молба от 05.04.2023г., подадена от процесуалния представител на ищеца, е посочено, че претърпените вреди във връзка с посочените в исковата молба факти и обстоятелства се изразяват в чувство на безизходица, безнадеждност, безпомощност, отчаяние, унижение, страх, ужас, нарушени били оправданите му правни очаквания, причинен му бил жесток психически тормоз. Уточнено е, че процесните обстоятелства разрушили вярата у ищеца в институциите и държавността, тъй като имало разрешение от съда, с което му било позволено да се

запознае с делото пред АСНС, което ответникът не изпълнил, с което неправомерно му ограничил тази възможност. Сочи се, че вследствие на действията на ответника, ищецът получил паник атаки, депресия и хипертония. Исковият период е конкретизиран от 22.05.2018 г. до 26.11.2018 г.

В съдебно заседание, ищецът чрез служебно назначения му процесуален представител – адв. Ю., моли съда да уважите исковата претенция. Сочи, че видно от приетото разпореждане на АСНС ищецът е имал разрешение да се запознае с водено срещу него дело в рамките на период от 7 дни, считано от 14 май - като последният ден от този период е бил 22 май 2018г. От приетото по делото писмо е видно, че на същата дата вместо на ищеца да му бъде подсигурана тази възможност, преценката на дирекцията е сведена до това, същият да бъде заведен на друго гражданско дело, последствията за ищеца по двете дела, едното е такова с повдигнати обвинения, по което се предвиждат най-тежки наказания по НК, а другото е гражданско дело. Твърди, че действията на ответника навредили на ищеца да организира защитата си по делото, по което бил осъден с много тежка присъда. Счита, че вредите в настоящото производство не следва да се установяват с обективни доказателства, тъй като се презюмират и са естествена последица от ограничаване правото на защита и последвалата след това тежка присъда. Сочи, че претендираното обезщетение е в занижен размер. Моли искът да бъде уважен в пълен размер.

Ищецът М. /лично/ поддържа становището на адвоката си. Уточнява, че искането му е да бъде осъден ответника за това, че на 22.5.2018г. бил възпрепятстван от него умишлено, съзнателно и целенасочено, с което му попречили да се възползва от даденото му време и възможност за запознаване с материалите по дело № 102/2018г. на АСНС. Споделя, че след като възразил сутринта, когато го закарали в СГС, му съобщили, че така са решили техните началници и не е нужно да се запознава и всеки ден да ходи и да чете делото. Обръща внимание, че предишния ден го завели и установил, че делото е 5 хиляди страници, успял да прочете материалите до 22 том от 52 тома. Отбелязва, че делото пред АСНС било насрочено на 28.5.2018г., а датата 22.05.2018 г. е била последния ден от разрешените дни за запознаване с делото като вместо там, ответникът го завел в СГС по гражданско дело без да съобрази, че делото пред АСНС е наказателно дело, по което е подсъдим. Счита, че това деяние ответника му е нарушил правото по чл. 1 ЕКЗПЧ – забрана за нарушаване на гарантирани права, чл. 6, § 1 – като му е създадена невъзможност да се ползва от правото си на защита по чл. 6, § 3, буква „б“ - време и възможност за запознаване с делото. Счита и за нарушено правото му по чл. 47-48-51-52-53-54 от Хартата на ЕС – като лишен от право, което лишаване е съзнателно и целенасочено и представлява злоупотреба с право и упражняване на правомощия, различни от целите на правосъдието. Моли съдът да се произнесе и по нарушенията на чл. 2; 3; 5; 14 ал. 3, т. „б“ от Международния пакт за граждански и политически на ООН и нарушен чл. 67 ДФЕС – сочи, че това са принципи, които са нарушени от ответника. Счита, че със зловредното си деяние ответникът е нарушил и чл. 392 ЗСВ.

Ответникът в писмен отговор оспорва допустимостта и основателността на исковата претенция. Иска съдът да отхвърли исковата претенция като неоснователна и недоказана.

Представителят на СГП счита исковата претенция за неоснователна и недоказана. Счита, че от страна на ответника няма нарушение на правото на ЕС, което да обосновава ангажиране на отговорност по ЗОДОВ.

Административен Съд С. - град, I отделение, 6-ти състав, след като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

Видно от писмо от 03.04.2023 г. на Апелативен съд – [населено място] /л.27/, ВНОХД № 102/2018 г. е образувано на 16.03.2018 г. по Протест срещу присъда от 09.01.2018 г., постановена по наказателно дело № 646/2015 г. по описа на СГС-СНС /закрит/, със следните страни: вносител „Специализирана прокуратура“ и подсъдим - Е. Д. М., ЕГН [ЕГН].

С искане, изх. № 922/03.05.2018 г. до АСНС, по ВНОХД № 102/2018 г. /л.57/, Е. М. е поискал на осн. чл.6, ал.1, пар.3, б. „б“ от ЕКЗПЧ да му бъдат дадени 7 дни, в които да се запознае с делото, да го чете и да си води бележки. Видно от положената върху искането резолюция на съдия-докладчик, съдът е дал възможност на М. да чете делото 7 работни дни, считано от 14.05.2018 г.

С писмо от 09.05.2018 г. /л.58/, председателят на III въззивен състав на АСНС, уведомява началника на Следствения арест на [улица], че съгласно разпореждане от 09.05.2018 г. по ВНОХД № 102/2018 г. на АСНС, III въззивен състав, съдът дава възможност на подсъдимия Е. Д. М. да чете делото 7 /седем/ работни дни, считано от 14.05.2018 г. Посочено е, че същият следва да бъде конвоиран в деловодството на АСНС в 09:00 ч. в рамките на 7 работни дни, считано от 14.05.2018 г.

С писмо, рег. № 5196 от 28.07.2023 г. по описа на ГДО /л.47/, главният директор на ГДО уведомява настоящият съдебен състав, че на 22.05.2018 г., на основание получена заявка от ОС „ИН“, сектор „Арести“, [улица], с рег. № 620/21.05.2018 г. по описа на Регионална дирекция „Охрана – С.“ и заповед № 638/21.05.2018 г. на директора на РД „Охрана – С.“, ищецът е конвоиран в 08:35 ч. от ОС „ИН до СГС за участието му в съдебно заседание по дело № 10911/2017 г. от 10:00 ч. и до АССГ за участието му в съдебно заседание по адм. дело 3 3119/2018 г/ от 15:00 ч. Посочено е, че след съдебни заседания, подсъдимият е върнат в ОС „ИН“, сектор „Арести“, [улица].

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Искът за присъждане на обезщетение е предявен от процесуално легитимирано лице, което твърди, че през исковия период е претърпяло неимуществени вреди в резултат на незаконосъобразни действия и бездействия на длъжностни лица от администрацията на Главна дирекция „Охрана“.

Искът е предявен срещу надлежен ответник по чл.205 от АПК. Съгласно чл. 391, ал. 2 от ЗСВ, Главна дирекция „Охрана“ е юридическо лице със седалище [населено място]. В правомощията на Главна дирекция „Охрана“, по силата на чл. 391, ал. 3, т. 6 от ЗСВ е конвоирането на обвиняеми и подсъдими, за които се иска или е постановена мярка за неотклонение задържане под стража или лица, изтърпяващи наказания в местата за лишаване от свобода, до органите на съдебната власт.

Съгласно разпоредбата на чл. 203 от АПК, гражданите и юридическите лица могат да предявяват иски за обезщетение за вреди, причинени им от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административните органи и длъжностни лица, като тежестта на доказване е оставена на ищеца. Основателността на такъв иск предполага предварително установяване на точно определени от законодателя кумулативно налични предпоставки: незаконосъобразен административен акт, незаконосъобразно действие или бездействие на административен орган или

длъжностно лице на държавата или общината; този акт, действие или бездействие да са при и по повод изпълнение на пряка административна дейност; да е отменен по съответния ред; да е настъпила вреда от такъв административен акт, действие или бездействие; да е налице пряка и непосредствена връзка между постановения незаконосъобразен административен акт, действие или бездействие и настъпилата вреда. При липсата на който и да било от елементите на посочения фактически състав не може да се реализира отговорността на държавата или общините по посочения в чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ ред.

Действително, отговорността на държавата и общините за причинените вреди по чл. 1 от ЗОДОВ е обективна, което означава, че не е необходимо ищецът да доказва вина от страна на длъжностното лице. При всички положения обаче като последица от незаконосъобразната дейност следва да са настъпилите вреди, за да се ангажира отговорността на държавата. Ищецът е този, който в процеса следва да докаже настъпването на вреди, както и причинната връзка между тях и незаконосъобразните актове, действия или бездействия на административния орган или длъжностните лица. В конкретния случай по делото, ищецът следваше до докаже наличието на незаконосъобразни действия или бездействия на ответника и претърпените от тях неимуществени вреди по безспорен начин. Ищецът не успя да се справи с доказателствената тежест по установяването на основателността на иска.

Видно от приложените по делото доказателства, по повод подадено от ищеца искане с изх. № 922/03.05.2018 г. до АСНС, за запознаване с ВНОХД № 102/2018 г. в период от 7 дни, съдът е дал възможност на подсъдимия Е. Д. М. да чете делото 7 /седем/ работни дни, считано от 14.05.2018 г. и е разпоредил същият да бъде конвоиран в деловодството на АСНС в 09:00 ч. в рамките на 7 работни дни, считано от 14.05.2018 г. От изявлението на М. в съдебно заседание на 14.12.2023 г. се установява, че „предишния ден служители на ответника са го завели в АСНС... делото съдържало 5 хиляди страници, от които успял да прочете материалите до том 22 -ри от общо 52 тома“, от което следва, че ответникът е изпълнявал задължението си да конвоира ищеца до АСНС, съгласно горесцитираното разпореждане. Относно процесната дата 22.05.2018 г., видно от неоспореното от ищеца писмо рег. № 5196 от 28.07.2023 г. по описа на ГДО /л.47/, се установява, че на 22.05.2018 г., на основание получена заявка от ОС „ИН“, сектор „Арести“, [улица], с рег. № 620/21.05.2018 г. по описа на Регионална дирекция „Охрана – С.“ и заповед № 638/21.05.2018 г. на директора на РД „Охрана – С.“, ищецът е конвоиран в 08:35 ч. от ОС „ИН“ до СГС за участието му в съдебно заседание по дело № 10911/2017 г. от 10:00 ч. и до АССГ за участието му в съдебно заседание по адм. дело 3 3119/2018 г/ от 15:00 ч., съгласно задълженията на ответника по чл.391, ал.3, т.6 от ЗСВ / ДВ бр. 15 от 16.02.2018 г., в сила от 16.02.2018 г. - относима редакция/. Съгласно чл.391, ал.1 ал.3, т.6 от ЗСВ, Главна дирекция "Охрана" „конвоира обвиняеми и подсъдими, за които се иска или е постановена мярка за неотклонение задържане под стража, или лица, изтърпяващи наказания в местата за лишаване от свобода, до органите на съдебната власт. Именно качеството на такова лице е имал ищецът в процесния период.

Отделно от горното, ищецът не излага твърдения, че заповед № 638/21.05.2018 г. на директора на РД „Охрана – С.“, въз основа на която е бил конвоиран на 22.05.2018 г., е незаконосъобразна, нито е ангажирал доказателства, с които да опровергае нуждата от явяване пред СГС по дело № 10911/2017 г., насрочено от 10:00 ч. /час близък до позволеното от АСНС време - 9:00 ч., в което ищецът е могъл да се възползва от

дадената му възможност за запознаване с материалите по ВНОХД № 102/2018 г./ По делото липсват и доказателства, навеждащи съда до заключение, че ищецът е предприел действия /подал е молба до директора на ГДО/, с които да е заявил волята си да бъде конвоиран до АСНС именно на датата 22.05.2018 г. /последният ден от предоставения му 7 дневен срок за запознаване с материалите по делото пред АСНС/. Тук е моментът да се обърне внимание, че дадената на ищеца възможност от АСНС касае 7 дневен срок за запознаване с материалите по делото. Срокът представлява период от време с начален и краен момент, в който е следвало да се удовлетвори желанието на ищеца. Същият не предполага задължително присъствие на М. във всеки един от определените 7 дни, още повече, когато е налице основание за осигуряване на присъствието му по съдебни дела и такова е било изискано.

По горните съображения, настоящият съдебен състав счита, че не е налице първата от кумулативните предпоставки по чл.1 от ЗОДОВ, а именно наличие на незаконосъобразен административен акт, незаконосъобразно действие или бездействие на административен орган или длъжностно лице на държавата или общината, поради което искът се явява неоснователен и недоказан и като такъв следва да бъде отхвърлен изцяло. Неоснователността на главния иск води до неоснователност и на акцесорната претенция за присъждане на лихви.

При този изход на спора, разноски се следват на ответника. Предвид липсата на заявена от Главна дирекция „Охрана“ на Министерство на правосъдието претенция за присъждане на разноски, съдът не се произнася.

Воден от горното и на основание чл. 203 АПК, вр.с чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, Административен съд София - град

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ искът, предявен от Е. Д. М., ЕГН [ЕГН] срещу Главна дирекция „Охрана“ на Министерство на правосъдието, за присъждане на обезщетение по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ в размер на 15 000 лв., ведно със законната лихва, за претърпени неимуществени вреди, вследствие на конвоирането му в СГС вместо в АСНС на 22.05.2018 г.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред тричленен състав на АССГ, в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: